

Adolygiad Strategaeth Ddigidol – Cyngor Sir Penfro

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2023

Cyfeirnod y ddogfen: 3928A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Cynnwys

Crynodeb o'r adroddiad	4
Adroddiad manwl	
Yr hyn yr edrychom arno a pham – cwmpas yr archwiliad hwn	7
Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn	7
Strategaeth ddigidol y Cyngor	8
Yr hyn a ganfuom: mae'r Cyngor yn datblygu ei ddull strategol o ymdrin â digidol ond nid yw eto wedi egluro'r adnoddau sydd eu hangen i'w gyflawni na'i drefniadau monitro, ac mae gwendidau yn ei ddull o weithio mewn partneriaeth	9
Atodiadau	
Atodiad 1: cwestiynau allweddol a meini prawf archwilio	14

Crynodeb o'r adroddiad

Crynodeb o'r adroddiad

Arddangosyn 1: crynodeb o'r adroddiad ac argymhellion

Mae'r arddangosyn isod yn crynhoi'r rheswm y gwnaethom gynnal yr archwiliad hwn, ein canfyddiadau allweddol a'n hargymhellion ar gyfer y Cyngor.

Pam mae dull strategol o ymdrin â digidol yn bwysig

- 1 Mae technoleg ddigidol yn allweddol i ddarparu ystod eang o wasanaethau'r cyngor mewn ffordd fwy economaidd, effeithlon ac effeithiol, mae hefyd yn ffordd bwysig i gynghorau gyflawni eu hamcanion lles ac yn cyflawni datblygu cynaliadwy.
- 2 Gall cael dull strategol clir o ymdrin â digidol ddod â sawl budd megis:
 - sefydlu gweledigaeth gyffredin ar gyfer defnyddio digidol a'r canlyniadau arfaethedig ar gyfer cymunedau lleol sy'n gysylltiedig ag amcanion strategol y Cyngor;
 - helpu i sicrhau bod defnydd cynghorau o dechnoleg ddigidol yn cyd-fynd â'u hamcanion strategol allweddol a chynlluniau a strategaethau eraill a'i fod yn cael ei lywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol;
 - lleihau'r risg o ddyblygu o fewn cynghorau a chyda phartneriaid;
 - ystyried adnoddau digidol dros y tymor byr, canolig a hir gyda'n gilydd; a
 - darparu fframwaith i fonitro cynnydd yn ei erbyn dros y tymor byr, hir a chanolig.

Ffocws ein harchwiliad

- 3 Gwnaethom edrych i ba raddau y datblygwyd dull strategol y Cyngor o ymdrin â digidol yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac y bydd yn helpu i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau'r Cyngor.

Ein canfyddiadau allweddol

- 4 Mae'r Cyngor wrthi'n cwblhau ei Strategaeth Ddigidol 2023-26, gan adeiladu ar y gwaith y mae wedi'i gwblhau o dan Strategaethau TG blaenorol. Mae dull strategol drafft y Cyngor wedi bod yn seiliedig ar ddealltwriaeth dda o'i dueddiadau presennol ac yn y dyfodol, wedi'i lywio gan ystod eang o wybodaeth. Mae'n cyd-fynd â nodau strategol eraill y Cyngor ac mae'r Cyngor yn cynllunio dros amserlen briodol. Mae'r Cyngor wedi cwblhau ymgysylltiad effeithiol iawn ar lefel weithredol ar y prosiectau digidol y mae'n eu cyflawni. Mae'r Cyngor yn glir ar gynnal dull aml-sianel i'w drigolion leihau'r risg o allgáu digidol.
- 5 Gallai'r Cyngor gryfhau ei drefniadau ymhellach drwy ymgysylltu â'r cyhoedd, egluro effaith ehangach y strategaeth, rhestru adnoddau gofynnol, nodi

arbedion ac effeithlonrwydd, datblygu gwaith partneriaeth, a monitro buddion. Er bod y strategaeth ddrafft yn cynnwys amcanion, canlyniadau a chamau gweithredu allweddol, nid yw'n cynnwys targedau na cherrig milltir.

Ein hargymhellion ar gyfer y Cyngor

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

- A1 Er mwyn deall anghenion dinasyddion yn well a'r rhwystrau posibl iddynt ddefnyddio technoleg ddigidol, dylai'r Cyngor gynnwys dinasyddion yn uniongyrchol wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol.

Alinio'r strategaeth ddigidol â chyrrff cyhoeddus eraill

- A2 Er mwyn osgoi dyblygu a nodi cyfleoedd i gyflawni manteision lluosog, dylai'r Cyngor sicrhau bod y strategaeth ddigidol yn cyd-fynd â'r sector cyhoeddus ehangach. Er mwyn helpu i gyflawni hyn, dylai'r Cyngor egluro sut mae'n cyfrannu at y Saith Nod Llesiant Cenedlaethol a sut mae'n effeithio ar amcanion llesiant cyrrff cyhoeddus eraill.

Dull o gydweithio

- A3 Er mwyn cryfhau ei drefniadau i sicrhau effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac economi drwy weithio mewn partneriaeth i gyflawni ei strategaeth ddigidol, dylai'r Cyngor:
- mapio allan pa sefydliadau y mae angen iddo weithio gyda nhw;
 - nodi ac asesu cyfleoedd i gydweithio; a
 - datblygu trefniadau i fonitro effeithiolrwydd a gwerth am arian unrhyw bartneriaethau y mae'n ymrwymo iddynt

Adnoddau

- A4 Er mwyn sicrhau bod y dull strategol o ymdrin â digidol yn darparu manteision hirdymor, dylai'r Cyngor:
- nodi'r adnoddau sydd eu hangen ar y strategaeth;
 - cwblhau cynllun gweithlu ar gyfer ei Wasanaeth TGCh; a
 - nodi'r arbedion a'r arbedion effeithlonrwydd y mae'r strategaeth yn bwriadu eu cyflawni dros y tymor byr, canolig a'r tymor hwy.

Manteision monitro

A5 Er mwyn deall effaith ei strategaeth ddigidol yn well, monitro gwerth am arian, ac asesu os yw buddion a nodwyd wedi'u gwireddu, dylai'r Cyngor:

- nodi targedau a cherrig milltir;
- datblygu trefniadau i fonitro ac asesu'r canlyniadau o brosiectau digidol; a
- datblygu trefniadau ar gyfer nodi a rhannu gwersi a ddysgwyd o brosiectau digidol.

Adroddiad manwl

Yr hyn yr edrychom arno a pham – cwmpas yr archwiliad hwn

- 1 Gwnaethom adolygu dull strategol y Cyngor o ymdrin â digidol, ac yn benodol i ba raddau y datblygwyd hyn yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy; ac y bydd yn helpu i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau'r Cyngor.
- 2 Mae ein canfyddiadau yn seiliedig ar adolygiadau o ddogfennau a chyfweliadau gyda sampl o Aelodau'r Cabinet ac uwch swyddogion. Mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd gennym i lywio ein canfyddiadau wedi'i chyfyngu i'r ffynonellau hyn. Gwnaethom gynnal yr adolygiad hwn rhwng mis Ebrill a mis Gorffennaf 2023.
- 3 Aethom ati i ateb y cwestiwn **'Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol a yw'r Cyngor wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau? Rydym** wedi gwneud hyn drwy archwilio'r cwestiynau canlynol:
 - A yw strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei llywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol?
 - A oes gan y Cyngor weledigaeth glir o'r hyn y mae am ei gyflawni drwy ddefnyddio technoleg ddigidol?
 - A yw'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol gyda'r bobl a'r partneriaid cywir i ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol?
 - A yw'r Cyngor wedi rhoi adnoddau i gyflawni ei strategaeth ddigidol fel y gall ddarparu manteision hirdymor/ataliol?
 - A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd?
 - Ydy'r Cyngor yn dysgu gwersi o sut mae'n gweithio?
- 4 Mae **Atodiad 1** yn nodi'r cwestiynau manwl yr oeddem yn bwriadu eu hateb ynghyd â'r meini prawf archwilio a ddefnyddiwyd gennym i gyrraedd ein canfyddiadau.

Pam yr ymgwymerwyd â'r archwiliad hwn

- 5 Cynhaliwyd yr archwiliad hwn i helpu i gyflawni dyletswyddau'r Archwilydd Cyffredinol o dan adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) ac adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 6 Rydym yn ceisio:
 - rhoi sicrwydd y bydd strategaethau digidol cynghorau yn helpu i gyflawni amcanion llesiant mewn ffordd sy'n sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau;
 - rhoi sicrwydd bod cynghorau'n gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth ddylunio eu strategaethau digidol;

- esbonio sut mae cynghorau'n defnyddio/cynllunio i ddefnyddio technoleg ddigidol i ddiwallu anghenion pobl a sicrhau gwell canlyniadau; ac
- ysbrydoli a grymuso cynghorau a chyrrff eraill yn y sector cyhoeddus drwy nodi a rhannu engreifftiau o arfer/dulliau nodedig lle bo hynny'n berthnasol.

Strategaeth ddigidol y Cyngor

- 7 Mae'r Cyngor wedi drafftio ei Strategaeth Ddigidol 2023-26 ac mae wrthi'n ei chwblhau a'i chymeradwyo. Gweledigaeth y Strategaeth yw buddsoddi mewn pobl a thechnoleg, gwella profiad y cwsmer, cynyddu gwasanaethau digidol, a darparu ffyrdd gwydn ac effeithlon o gael mynediad at wasanaethau'r Cyngor.
- 8 Mae gan y Strategaeth bedwar maes blaenoriaeth strategol:
 - Gwasanaethau Digidol – datblygu a gweithredu atebion digidol hawdd eu defnyddio, hygyrch a modern i symleiddio'r gwaith o ddarparu gwasanaethau. Bydd atebion yn cael eu cynllunio o amgylch anghenion a gofynion y cymunedau a'r busnesau y mae'r Cyngor yn eu gwasanaethu.
 - Pobl Ddigidol – cefnogi gweithwyr i wneud y defnydd gorau o offer a thechnolegau; buddsoddi mewn datblygu a chadw talent fewnol gyda llwybrau gyrfa clir a chyfleoedd L&D; a galluogi gweithwyr i dyfu neu gynnal eu sgiliau digidol trwy fabwysiadu dull 'digidol trwy ddylunio'.
 - Seilwaith Digidol – sicrhau bod Sir Benfro yn addas ac yn arwain y ffordd o ran darparu cysylltedd ffeibr llawn gigabit; gweithio ar y cyd â Llywodraethau'r DU a Chymru a phartneriaid rhanbarthol o dan Fargen Ddinesig Bae Abertawe i sicrhau'r buddsoddiad mwyaf posibl mewn seilwaith digidol; ac yn hyrwyddo'r defnydd o'r 'Rhyngwyd o Bethau'.
 - Dysgu Digidol mewn Ysgolion – datblygu tirlun dysgu digidol pwerus yn Sir Benfro lle mae dysgwyr a staff yn teimlo eu bod wedi'u grymuso ac yn hyderus i wireddu potensial digidol yn llawn i wella profiadau addysgu a dysgu.
- 9 Dyma Strategaeth Ddigidol gyntaf y Cyngor. Cyn hyn, roedd ganddo Strategaeth TG 2017-21 (a adolygwyd ac a ddiweddarwyd yn 2018 a 2021), Strategaeth Sifft y Sianel 2019-22, a Datganiad Digidol o fis Mawrth 2019.

Yr hyn a ganfuom: mae'r Cyngor yn datblygu ei ddull strategol o ymdrin â digidol ond nid yw eto wedi egluro'r adnoddau sydd eu hangen i'w gyflawni na'i drefniadau monitro, ac mae gwendidau yn ei ddull o weithio mewn partneriaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio ystod eang o dystiolaeth i lywio ei strategaeth ddigidol ond nid yw wedi cynnwys preswylwyr wrth lunio'r dull gweithredu cyffredinol.

- 10 Mae'r Cyngor yn creu gweledigaeth ar gyfer yr hyn y mae'n bwriadu ei gyflawni gyda digidol. Mae wedi drafftio ei Strategaeth Ddigidol 2023-26 ond nid yw wedi'i chwblhau eto. Mae'r Strategaeth Ddigidol ddrafft yn adeiladu ar Strategaethau Technoleg Gwybodaeth (TG) a Symudiad y Sianel blaenorol a oedd â gweledigaethau ac amcanion clir. Cwblhau'r Strategaeth newydd fyddai'r cam cyntaf o ran galluogi dealltwriaeth eang a chyffredin o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio'i gyflawni drwy ei ymagwedd at ddigidol.
- 11 Mae'r Cyngor yn cynllunio dros gyfnod amser priodol. Mae wedi ystyried ystyr hirdymor ei ymagwedd ddigidol ac wedi drafftio strategaeth tair blynedd i adlewyrchu'r cyflymder y mae technoleg ddigidol yn newid. Mae'r Strategaeth Ddigidol ddrafft yn cynnwys enghreifftiau o feddwl tymor hwy, megis buddsoddi mewn seilwaith digidol, datblygu sgiliau digidol, a gweithio gyda phartneriaid rhanbarthol i gyflawni dyheadau digidol Bargen Ddinesig Bae Abertawe. Mae gweledigaeth y Strategaeth hefyd yn ddigon eang i gwmpasu amserlen tymor hwy. Gall y Cyngor, felly, ddangos bod ei ddull strategol yn cynnwys cynllunio ar gyfer y tymor hwy, gan leihau'r risg o ymyriadau tymor byr a allai ddarparu llai o werth am arian dros y tymor hwy.
- 12 Mae'r Cyngor wedi ystyried effeithiau ehangach ei strategaeth ddigidol ar draws ei sefydliad ei hun, ond nid yw wedi ystyried eto sut mae'n effeithio ar amcanion cyrff eraill y sector cyhoeddus. Mae'r Cyngor wedi alinio'n glir ei ddull digidol â'i nodau strategol eraill. Mae amrywiaeth o strategaethau eraill yn cyfeirio at yr angen i ganolbwyntio ar ddatblygiad digidol a chynnwys camau gweithredu digidol penodol. Mae'r Cyngor wedi datblygu ei ddull strategol o ymdrin â digidol ar ôl adolygu ystod o strategaethau cenedlaethol ac ymgynghori â chyrff proffesiynol. Mae'r Cyngor yn cydnabod nad yw ei Strategaeth Ddigidol ddrafft yn cyfeirio at y Nodau Llesiant Cenedlaethol i Gymru. Nid yw'r Cyngor ychwaith wedi ystyried yn llawn sut y bydd cyflawni ei ddull digidol yn effeithio ar gyrff cyhoeddus eraill. Byddai alinio ei ddull gweithredu â chyrff cyhoeddus eraill a'u hamcanion yn lleihau'r risg o ddyblygu gwaith ac efallai y byddant yn nodi cyfleoedd i gyflawni manteision lluosog.

- 13 Mae dull y Cyngor o ymdrin â digidol yn seiliedig ar ddealltwriaeth dda o'i sefyllfa bresennol a thueddiadau'r dyfodol. Hysbyswyd hyn gan ystod eang o wybodaeth, gan gynnwys:
- ymgynghori ag ystod o strategaethau cenedlaethol, cyrff proffesiynol, ac ar gyfer a.
 - hunanasesiad blynyddol o'r Gwasanaeth TGCh fel rhan o broses cynllunio busnes y Cyngor.
 - Adolygiad rheoli TGCh i fapio asedau digidol sy'n gadael.
 - Adolygiadau gwasanaeth a gwblhawyd gan dîm o ddadansoddwyr busnes i nodi'r darlun, y materion, prosesau a'r rhwystrau 'fel y mae'.
 - adolygiadau mewnol ac allanol fel Hunanwerthusiad Digidol a arweinir gan CLILC Adolygiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol.
 - adolygiadau o bwysau galw ar draws ystod o wasanaethau, gan gynnwys y ganolfan gyswllt gorfforaethol, cynnal a chadw tai, gofal cymdeithasol, a chyllid.
 - adolygiad o fygythiadau a chyfleoedd sy'n wynebu'r gwasanaeth TGCh a gweithredu digidol sydd wedi'i gynnwys yn y Cynllun Gwasanaeth TGCh.
 - gweithdai i 'blymio'n ddwfn' i wasanaethau i ddeall prosesau, materion cyfredol a sut y gallai technoleg newydd ddarparu buddion yn y dyfodol.
- 14 Nid yw'r Cyngor wedi cynnwys trigolion wrth lunio ei ddull strategol cyffredinol o ymdrin â digidol. Mae wedi cynnwys preswylwyr ar lefel prosiect i lywio a llunio cyfeiriad prosiectau unigol. Byddai cynnwys dinasyddion wrth lunio'r dull strategol yn ei helpu i ddeall yr ystod o anghenion yn well a nodi rhwystrau posibl. Wrth gwblhau'r gweithgaredd hwn, dylai'r Cyngor sicrhau ei fod yn cynnwys yr amrywiaeth lawn o safbwyntiau, gan gynnwys cynrychiolwyr grwpiau a rannodd nodweddion gwarchodedig, y rhai o ffynonellau anhraddodiadol, a'r rhai y gallai fod wedi methu eu cyrraedd o'r blaen.
- 15 Mae'r Cyngor yn glir na fydd yn dileu nac israddio dulliau traddodiadol o ryngweithio i breswylwyr wrth iddo ehangu gwasanaethau digidol. Bydd y Cyngor yn cynnal ystod o opsiynau cyfathrebu fel dros y ffôn ac wyneb yn wyneb. Nododd Strategaeth Sifft y Sianel yr angen i ystyried yr hyn sydd wedi'i eithrio'n ddigidol ac yn cydnabod yr her o ddarparu gwasanaethau ar lwyfannau digidol i siaradwyr Cymraeg. Mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus yn darparu help a chyfeirio at y dinasyddion hynny sydd ei angen a / neu nad oes ganddynt fynediad at offer. Mae'r Cyngor hefyd yn tynnu sylw at yr angen i uwchsgilio ei staff ei hun yn ogystal â phreswylwyr'. Bydd cynnig cyfathrebu aml-sianel yn effeithio ar ofynion adnoddau y strategaeth ddigidol ond yn helpu'r Cyngor i leihau'r risg o eithrio trigolion yn ddigidol.

Nid yw'r Cyngor wedi ystyried pob cyfle i weithio mewn partneriaeth ac nid yw'n monitro effeithiolrwydd partneriaethau presennol

- 16 Mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen i gydweithio â phartneriaid i gyflawni ei strategaeth ddigidol. Mae cydweithredu yn un o chwe egwyddor a nodwyd yn y Strategaeth Ddigidol ddrafft ac roedd fersiynau blaenorol o'r Strategaeth TG yn pwysleisio'n gryf yr angen am weithio mewn partneriaeth. Mae'r Cynllun Gwasanaeth TGCh yn nodi'r angen i'r gwasanaeth weithio gyda phartneriaid mewnol ac allanol, ac mae camau gweithredu gwella allweddol yn nodi os ydynt yn cyfrannu at gydweithio fel un o'r Pum Ffordd o Weithio gan WFG. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Hywel Dda (gan greu rhwydwaith brocer ar gyfer Gofal Cymdeithasol ac Iechyd) a Bargen Ddinesig Bae Abertawe (gwella seilwaith digidol a chysylltedd).
- 17 Fodd bynnag, nid yw'r Cyngor wedi cwblhau unrhyw ddadansoddiad rhanddeiliaid ffurfiol i nodi gyda phwy y mae angen iddo weithio. Byddai mapio pwy mae'n gweithio gyda nhw, gyda phwy nad yw'n gweithio, a sut y gallai weithio gydag eraill, yn sicrhau'r Cyngor ei fod wedi nodi'r holl gyfleoedd perthnasol ar gyfer gweithio mewn partneriaeth.
- 18 Lle mae'n gweithio gyda phartneriaid, ni ddaethon ni o hyd i unrhyw dystiolaeth i esbonio sut roedd y Cyngor yn monitro effeithiolrwydd y partneriaethau hynny. Byddai monitro effeithiolrwydd yn rhan bwysig o drefniadau'r Cyngor i sicrhau ei hun ei fod yn sicrhau gwerth am arian yn y gwaith y mae'n ei wneud.
- 19 Ni ddaethon ni o hyd i unrhyw dystiolaeth bod y Cyngor yn ymrwymo i bartneriaethau er mwyn cyflawni economïau graddfa wrth gaffael technoleg ddigidol neu greu swyddi a rennir. Byddai cydweithio o'r math hwn o bosibl yn caniatáu i bartneriaid Gronni Adnoddau a Throsoli Pŵer prynu cyfunol i sicrhau bargeinion gwell gan gyflenwyr, gan leihau costau a gwella gwerth am arian.

Nid yw'r Cyngor wedi nodi lefel yr adnoddau sydd eu hangen i ariannu ei strategaeth ddigidol i sicrhau manteision hirdymor

- 20 Nid yw'r Strategaeth Ddigidol ddrafft yn nodi'r adnoddau sydd eu hangen i'w chyflawni nac unrhyw arbedion arfaethedig y mae'n bwriadu eu cyflawni. Fodd bynnag, mae'r Cyngor wedi cydnabod pwysigrwydd adnoddau trawsnewid digidol a blaenoriaethu cyllid ar gyfer ei Wasanaeth TGCh. Er enghraifft, cyllideb refeniw flynyddol y Gwasanaeth TGCh yw £4.4m ac mae'n rheoli cyllidebau cyfalaf blynyddol sylweddol. Byddai nodi'r adnoddau sydd eu hangen i ariannu'r strategaeth ddigidol yn caniatáu i'r Cyngor weld a oedd ei gynlluniau'n realistig ac yn gallu darparu buddion tymor hir.
- 21 Mae'r Cyngor yn barod i fuddsoddi nawr i sicrhau arbedion effeithlonrwydd a buddion hirdymor. Mae'n cydnabod y byddai buddsoddi mewn technoleg newydd yn gwneud gwasanaethau'n fwy effeithlon ac yn darparu arbedion. Er enghraifft, mae'r Cyngor yn cydnabod y bydd symud i systemau cwmwl yn cynyddu gwariant refeniw ar gyfer pob gwasanaeth ond o bosibl yn cynyddu gwytnwch a

pherfformiad. Mae rhai buddsoddiadau mewn digidol wedi gosod y sylfaen ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol megis digido'r Gwasanaeth Tai yn raddol, ehangu platform Fy Nghyfrif, ac uwchraddio seilwaith y rhwydwaith. Mae hyn yn dangos bod y Cyngor yn ystyried cynaliadwyedd yn ei ddull digidol.

- 22 Mae'r Gwasanaeth TGCh yn wynebu materion recriwtio a chadw a allai effeithio ar allu'r Cyngor i gyflawni ei strategaeth ddigidol. Mae'r Cyngor yn ymwybodol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â chapasiti staff a phwyntiau methiant posibl yn ei weithlu TGCh. Fodd bynnag, nid yw'r Gwasanaeth TGCh wedi datblygu cynllun gweithlu eto. Byddai cael cynllun gweithlu yn sicrhau bod dull digidol y Cyngor yn cael ei gefnogi gan y bobl gywir, gyda'r sgiliau cywir, yn y lle iawn, ar yr adeg iawn.
- 23 Mae'r Cyngor yn nodi costau prosiectau digidol, ond mae'n nodi unrhyw arbedion arfaethedig ganddynt. Roedd y sampl o brosiectau digidol yr edrychom arnynt fel rhan o'r adolygiad hwn yn disgrifio sut roeddent yn bwriadu cynyddu effeithiolrwydd gwasanaethau ond nid oeddent yn ystyried arbedion y gellid eu gwneud yn benodol. Mae nodi arbedion bwriadedig gan brosiectau digidol a'r strategaeth yn ei chyfanrwydd a monitro eu cyflawniad yn elfen allweddol o fonitro gwerth am arian.

Mae trefniadau'r Cyngor ar gyfer monitro ei strategaeth ddigidol yn cael eu tanddatblygu ac mae ei ddull o fonitro gwerth arian prosiectau yn amrywiol

- 24 Nid oes gan y Strategaeth Ddigidol ddrafft dargedau na cherrig milltir ar waith eto. Mae'n cynnwys gweledigaeth a phedair blaenoriaeth strategol. Mae pob blaenoriaeth yn rhestru'r amcanion a'r canlyniadau allweddol ar gyfer 2023-26 ac yn darparu rhestr o gamau gweithredu. Fodd bynnag, nid oes gan y camau hyn targedau, dyddiadau cau na cherrig milltir. Mae absenoldeb y wybodaeth hon yn ei gwneud hi'n anodd i'r Cyngor allu monitro cyflawniad ei strategaeth ddigidol.
- 25 Mae dull y Cyngor o fonitro costau a buddion yn amrywio. Mae'r Cyngor yn nodi costau a manteision prosiectau digidol ymlaen llaw ond nid yw bob amser yn gwerthuso'r ffordd y caiff y buddion eu darparu. Mae achosion busnes ar gyfer prosiectau digidol yn rhestru ystod eang o fanteision posibl, ond nid oedd swyddogion y buom yn siarad â nhw yn glir ynghylch sut na phryd y byddai'r rhain yn cael eu gwerthuso. Ni welsom unrhyw dystiolaeth o fonitro gwerth am arian ffurfiol. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anodd i'r Cyngor asesu a oedd wedi cyflawni nodau'r prosiect, gwerthuso a oedd prosiectau'n rhoi gwerth am arian, a nodi gwersi i lywio prosiectau yn y dyfodol.
- 26 Mae'r Cyngor wedi adolygu effeithiolrwydd ei strategaethau TG blaenorol i lywio strategaethau'r dyfodol a'i Strategaeth Ddigidol ddrafft. Mae pob strategaeth newydd yn rhestru'r cyflawniadau o'r fersiwn flaenorol a'r canlyniadau a fwriadwyd ar gyfer yr un newydd. Mae adroddiadau a gymerwyd i'r Cabinet a'r Pwyllgorau Craffu hefyd wedi egluro beth oedd blaenoriaethau'r strategaeth; dangos beth mae'r strategaeth wedi'i gyflawni; rhestru beth sy'n dal y Cyngor yn ôl; a nodi ffordd o symud ymlaen. Mae hyn wedi galluogi'r Cyngor i asesu effaith ei ddull digidol a'i ddiwygio yn ôl yr angen.

- 27 Nid oes gan y Cyngor broses ffurfiol ar gyfer rhannu'r gwersi y mae'n eu dysgu o weithredu ei strategaeth ddigidol. Mae timau'r prosiect yn trafod gwersi ar sail prosiect ond nid ydynt yn cipio nac yn rhannu'r rhain yn ffurfiol. Mae'r Gwasanaeth TGCh yn cwblhau hunanasesiad wrth ysgrifennu ei Gynllun Cyflawni blynyddol. Fodd bynnag, nid yw'n rhannu'r dysgu hwn â gweddill y sefydliad. Drwy beidio â rhannu gwersi a ddysgwyd o'i ddull digidol, mae'n bosibl y bydd y Cyngor yn colli cyfleoedd i wella ffyrdd o weithio, canlyniadau a threfniadau i sicrhau gwerth am arian.

Atodiad 1

Cwestiynau archwilio a meini prawf archwilio

Isod mae'r cwestiynau y gwnaethom geisio eu hateb wrth gynnal yr archwiliad hwn, ynghyd â'r meini prawf archwilio a ddefnyddiwyd gennym i gyrraedd ein canfyddiadau.

Prif gwestiwn archwilio: **Wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol a yw'r Cyngor wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau?**

Arddangosyn 2: cwestiynau archwilio a meini prawf archwilio

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
1. A yw strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei llywio gan ddealltwriaeth dda o dueddiadau'r presennol a'r dyfodol?	1.1 A oes dealltwriaeth drylwyr o'r 'fel y mae' (h.y. galw/materion cyfredol i'w datrys) a'r rhesymau pam/achosion sylfaenol?	<ul style="list-style-type: none">• Mae'r Cyngor wedi defnyddio ystod eang o wybodaeth o ffynonellau mewnol ac allanol i ddatblygu dealltwriaeth drylwyr o'r 'fel y mae' a sut mae'n debygol o newid. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth (gan gynnwys data) sy'n ymwneud â:<ul style="list-style-type: none">– Cynaliadwyedd gwasanaeth/gwytnwch a heriau adnoddau.– Anghenion y cyhoedd a'r gymuned.– achosion sylfaenol y galw/materion cyfredol i'w datrys.– Dadansoddiad o dueddiadau'r dyfodol a sut y gallent effeithio, e.e. cymdeithasol, economaidd/gwleidyddol, amgylcheddol, diwylliannol neu dechnolegol. Gallent gynnwys tueddiadau hysbys e.e. poblogaeth sy'n heneiddio, lleihau adnoddau naturiol ac yn enwedig datblygiadau technolegol. Efallai y byddan nhw hefyd yn cynnwys y rhai sydd â lefel uwch o ansicrwydd e.e. swyddi a sgiliau sydd eu hangen yn y dyfodol.• Mae'r dadansoddiad o'r 'fel y mae' a sut mae'n debygol o newid yn cael ei lywio'n dda gan weithgarwch cyfranogi, fel y bo'n briodol, sy'n adlewyrchu
	1.2 A oes dealltwriaeth drylwyr o'r ffactorau hirdymor a fydd yn effeithio a'r heriau a'r cyfleoedd a allai deillio (e.e. risgiau a chyfleoedd)?	

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
		<p>arfer da cydnabyddedig (e.e. Egwyddorion Cenedlaethol ar gyfer Ymgysylltu â'r Cyhoedd yng Nghymru, cyngor ac arweiniad Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn defnyddio ei sylfaen dystiolaeth yn effeithiol i: <ul style="list-style-type: none"> – nodi camau yn ei ddull strategol o ymdrin â digidol sy'n debygol o fod fwyaf effeithiol a pham, gan gynnwys sut y gallent fynd i'r afael ag achosion sylfaenol problemau; – llywio penderfyniadau ynghylch ei ddefnydd o dechnoleg ddigidol sy'n ceisio cydbwysu'r angen i gyflawni amcanion tymor byr a thymor hwy.
<p>2. A oes gan y Cyngor weledigaeth glir o'r hyn y mae am ei gyflawni drwy ddefnyddio technoleg ddigidol?</p>	<p>2.1 A yw'r Cyngor yn cynllunio dros amserlen briodol?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi ystyried beth mae tymor hir yn ei olygu wrth gynllunio ei ddull o ymdrin â digidol – h.y., pa mor bell ymlaen y gall / y dylai gynllunio a pham (o leiaf ddeng mlynedd gan ystyried tueddiadau tymor hwy fel y bo'n briodol). • Mae'r Cyngor wedi ystyried sut y gall camau gweithredu sicrhau'r effaith orau dros yr amserlen honno o ran canlyniadau a'r defnydd mwyaf effeithiol o adnoddau. Gallai hyn gynnwys ystyried pwyntiau ymyrraeth priodol sy'n gysylltiedig â diffiniad y Comisiynydd o atal. (Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth yn: Gan ystyried Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn y broses gyllidebol – The Future Generations Commissioner for Wales). • Mae'r Cyngor wedi nodi mesurau ar gyfer ei strategaeth ddigidol sy'n adlewyrchu effeithiau tymor byr a hirdymor a gwerth am arian, gyda cherrig milltir sy'n adlewyrchu cynnydd fel y bo'n briodol. • Mae'r Cyngor wedi nodi sut y bydd ei strategaeth ddigidol yn cael adnoddau dros y tymor hwy cyn belled ag sy'n ymarferol (gweler meini prawf sy'n ymwneud ag integreiddio hefyd).

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
	<p>2.2 A yw'r Cyngor wedi meddwl am yr effeithiau ehangach y gallai ei strategaeth ddigidol eu cael, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sut y gallai gyfrannu at bob un o'r saith nod llesiant cenedlaethol? • sut y bydd cyflawni yn effeithio ar y pethau eraill y mae'n ceisio eu cyflawni (h.y., ei amcanion llesiant a'i flaenoriaethau ehangach)? • sut y bydd cyflawni yn effeithio ar eraill yr hyn y mae cyrff cyhoeddus eraill yn ceisio ei gyflawni (h.y., eu hamcanion llesiant)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi ystyried sut y gall ei strategaeth ddigidol wneud cyfraniad ar draws y nodau llesiant. • Mae staff sy'n datblygu'r strategaeth ddigidol yn deall beth mae cydweithwyr a phartneriaid yn ei wneud a sut mae eu gwaith yn ymwneud â nhw, ac wedi ceisio integreiddio eu gwaith gyda gwaith eu cydweithwyr o bob rhan o'r Cyngor a chyda sefydliadau partner. • Mae integreiddio yn amlwg wrth alinio'r strategaeth ddigidol â strategaethau corfforaethol allweddol eraill a chynlluniau gwasanaeth. Er enghraifft, cynllun ariannol tymor canolig, cynllun gweithlu, strategaethau rheoli asedau, datganiad llesiant a chynlluniau lleihau carbon. • Mae'r strategaeth ddigidol yn cyd-fynd â dibenion strategol eraill fel: <ul style="list-style-type: none"> – profiad y cwsmer; – rheoli galw/gostyngiadau mewn methiant ac atal galw; a – dylunio a gweithredu modelau cyflenwi gwasanaeth newydd. • Mae strategaeth ddigidol y Cyngor yn cyd-fynd â chynlluniau/strategaethau partneriaid lleol a chenedlaethol gan gynnwys strategaeth ddigidol a chynlluniau llesiant Strategaeth Ddigidol i Gymru Llywodraeth Cymru .
	<p>2.3 A oes dealltwriaeth eang a chyffredin o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio'i gyflawni?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gan gynghorwyr ac uwch swyddogion sy'n gyfrifol am weithredu'r strategaeth ddigidol ddealltwriaeth gyffredin a chdir o'r hyn y mae'r Cyngor yn ceisio ei gyflawni a'r effaith a fwriedir ar ddarparu gwasanaethau. • Mae strategaeth ddigidol y Cyngor yn cael ei chyfleu'n glir i staff a phartneriaid a allai helpu i'w chyflawni.

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
<p>3. A yw'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol gyda'r bobl a'r partneriaid cywir i ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol</p>	<p>3.1 A yw'r Cyngor wedi nodi pwy sydd angen ei gynnwys?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gan y Cyngor ddealltwriaeth dda o bwy fydd yn cael ei effeithio'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol gan ei strategaeth ddigidol a phwy y mae angen iddo ei gynnwys. • Mae'r Cyngor i bob pwrpas wedi cynnwys yr amrywiaeth lawn o safbwyntiau wrth ddatblygu ei strategaeth ddigidol, gan gynnwys o ffynonellau anhraddodiadol ac o'r rhai y gallai fod wedi methu â chyrraedd o'r blaen.
	<p>3.2 A yw'r Cyngor i bob pwrpas yn cynnwys yr amrywiaeth lawn o bobl y mae ei strategaeth ddigidol yn effeithio arnynt?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi darparu cyfleoedd gwirioneddol i bobl ddylanwadu ar ddylunio a chyflawni ei strategaeth ddigidol o gam cynnar, gan gynnwys cynrychiolwyr grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig. • Mae'r Cyngor wedi defnyddio canlyniadau cyfranogiad i lunio dyluniad a chyflwyniad ei strategaeth ddigidol.
	<p>3.3 A yw'r Cyngor yn cydweithio'n effeithiol â'r partneriaid cywir?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn cydweithio i sicrhau ei fod yn cyflawni gwell canlyniadau a gwerth am arian drwy ei strategaeth ddigidol ac wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i gefnogi hyn, er enghraifft: <ul style="list-style-type: none"> – rhannu neu rannu arbenigedd ac adnoddau; – rhannu gwybodaeth; – sicrhau monitro, gwerthuso ac atebolrwydd effeithiol gan gynnwys ystyried gwerth am arian.

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
<p>4. A yw'r Cyngor wedi rhoi adnoddau i gyflawni ei strategaeth ddigidol fel y gall ddarparu manteision hirdymor/ataliol?</p>	<p>4.1 A yw'r Cyngor yn deall goblygiadau adnoddau tymor hir?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi asesu costau a manteision defnyddio technoleg ddigidol i fuddsoddi mewn dulliau ataliol tymor hir a'r gost (yn ariannol ac o ran canlyniadau) peidio â gwneud hynny. • Mae'r Cyngor wedi meddwl am yr adnoddau y bydd eu hangen arno i gyflawni ei strategaeth ddigidol dros y tymor canolig a'r tymor hwy (costau oes cyfan) a sut y gallai reoli risgiau/cwrdd â'r costau hynny, gan gynnwys, er enghraifft, cynlluniau 'buddsoddi i arbed' a gostyngiadau rheoledig mewn dyled dechnegol. • Mae'r Cyngor wedi cyfrifo a nodi unrhyw arbedion y mae'n bwriadu eu gwneud drwy weithredu ei strategaeth ddigidol.
	<p>4.2 A yw'r Cyngor yn dyrannu adnoddau i sicrhau gwell canlyniadau dros y tymor hir?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae camau gweithredu (gan gynnwys camau ataliol) sy'n debygol o gyfrannu at well canlyniadau a/neu ddefnydd o adnoddau dros y tymor hwy yn cael eu hyrwyddo a'u cefnogi, hyd yn oed: <ul style="list-style-type: none"> – lle gallai hyn gyfyngu ar y gallu i ddiwallu rhai anghenion tymor byr; – lle mae'r buddion yn debygol o gael eu cronni gan, neu eu priodoli i sefydliad arall.

Cwestiwn Lefel 2	Cwestiynau Lefel 3	Meini prawf
5. A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd?	5.1 A yw'r Cyngor yn monitro ac yn adolygu cynnydd tuag at amcanion tymor byr, canolig a thymor hwy?	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn monitro costau a manteision cyflawni ei strategaeth ddigidol o safbwynt gwerth am arian. • Mae'r Cyngor yn mesur y cyfraniad ehangach y mae'r strategaeth ddigidol yn ei wneud ar draws ei amcanion ei hun/partneriaeth. • Caiff cynnydd ei fesur yn erbyn amcanion tymor byr, canolig a thymor hir.
6. Ydy'r Cyngor yn dysgu gwersi o sut mae'n gweithio?	6.1 A yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei strategaeth ddigidol?	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei strategaeth ddigidol yn rheolaidd, gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> – effeithiolrwydd ei weithgarwch cydweithredol; – effeithiolrwydd ei weithgarwch cyfranogi, gan gynnwys effaith y strategaeth ar ddefnyddwyr gwasanaethau gan gynnwys y rhai sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol; – effaith y strategaeth ar y rhai sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig; – economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y strategaeth ddigidol yn gyffredinol wrth helpu'r Cyngor i gyflawni ei amcanion strategol. • Mae'r Cyngor wedi adolygu gwersi a ddysgwyd o'i ymateb i'r pandemig ac mae'n cymhwyso'r dysgu hwn i'w strategaeth ddigidol.
	6.2 A yw'r Cyngor yn rhannu gwersi a ddysgwyd o'i ymagwedd at ei strategaeth ddigidol?	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn rhannu ac yn cymhwyso unrhyw wersi a ddysgwyd o ddatblygu a chyflwyno ei strategaeth ddigidol yn eang ar draws y sefydliad, a gyda phartneriaid lle bo hynny'n berthnasol.

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.